

Kielitietoisuus

Puhu hitaasti ja ymmärrettävästi

- Sopeuta oma tapasi viestiä vastaanottajan suomen kielen taitoon.
- Hidasta puherytmiä, vältä murre sanoja ja puhu lyhyillä lauseilla.
- Pyydä työkaveria toistamaan kertomasi asia, näin voit varmistaa, että sinut on ymmärretty. Toista asioita myös itse.

- **Käytä** mahdollisuuksien mukaan aina **suomen kieltä** kaikissa työasioissa, näin mahdollistat suomen kielen oppimisen.
- Käytä tarvittaessa apukielenä esim. englantia tai muuta teidän molempien osaamaa kieltä.
- Työsopimuksissa ja haastavissa tilanteissa käytä apuna tulkkia.

Konkretisoi viestiä ja puhu yhdestä asiasta kerrallaan

- Pyri keskittymään yhteen asiaan kerrallaan, älä poukkoile tai vaihda aihetta lennossa.
- Konkretisoi sanomaasi: kerro esimerkein, piirrä, näytä jne.
- Aloita keskusteluja rohkeasti, pyydä mukaan keskusteluun.
- Ole kärsivällinen, anna aikaa hakea oikeita sanoja.
- Muista, että vuorovaikutuksessa voi olla suuria eroja riippuen kulttuurista ja yksilöstä.

Kulttuurisensitiivisyys

- **Tutustu** eri kulttuuritaustaiseen työntekijään. Häntä ehkä jännittää puhua vierasta kieltä tai vieraiden ihmisten kanssa. Sinä olet vahvalla maaperälläsi. Tee aloitteita usein ja rohkeasti.
- Osoita kiinnostusta toisen kulttuuria kohtaan. Yleensä helpohkoja aiheita ovat esimerkiksi perhesuhteet, ruoka ja vapaa-aika.
- Ota mukaan: lounaalle, kahvitunnille, yhteiseen keskusteluun. Yhteisöön kuulumisen tunne on tärkeää meille kaikille.

- **Tarkkaile ja puutu.** Tarkkaile omaa suhtautumistasi ja ajatteluasi. Oletko avoin kuulemallesi? Arvostatko toisen kertomaa? Vai ajatteletko lähtökohtaisesti, että meillä on kuitenkin paremmin.
- Jos kuulet yhteisössäsi epäasiallisia kommentteja, puutu niihin. Jos yhteisössä ei ole pelisääntöjä siitä, mikä on sopivaa puhetta, ota asia esille työyhteisön kokouksessa tai esimiehesi kanssa. Jokainen työyhteisön jäsen on vastuussa, millaiseksi kulttuuri yhteisössä rakentuu ja esimerkiksi millaiset vitsit sallittuja.

- **Arvosta**, arvosta, arvosta.
- Kohtelee kuin kollegaa. Anna palautetta. Tarvittaessa myös korjaavaa.

- **Jakakaa** kokemuksia ja ajatuksia, joita olette kohdanneet monikulttuurisessa työyhteisössä. Vuorovaikutuksessa löydätte erilaisuudesta vahvuuksia tai toisaalta ratkotte arjen haasteita.

